

Priopćenje

Godina: LXII.

Zagreb, 22. prosinca 2025.

ZTI-2025-2-2

ISSN 1334-0557

PRORAČUNSKA IZDVAJANJA ZA ISTRAŽIVANJE I RAZVOJ, 2024. – 2025.

Udio državnih proračunskih sredstava za IR u BDP-u u 2024. iznosio je 0,67%.

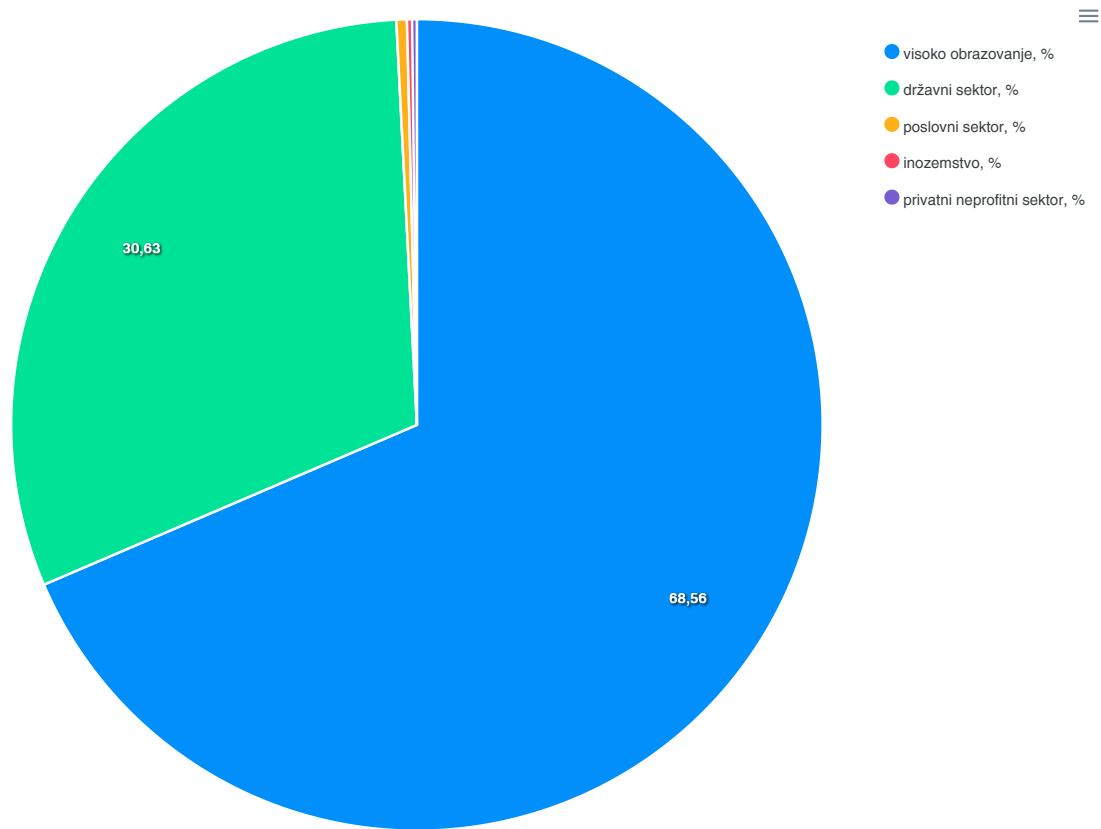
U 2024. je u Republici Hrvatskoj utrošeno **577 milijuna eura** sredstava državnog proračuna za aktivnost istraživanja i razvoja (IR-a).

Najveći udio sredstava državnog proračuna za IR u 2024. izdvojen je za sektor visokog obrazovanja (**68,56%**). Slijedi državni sektor s **30,63%**, a najmanje je sredstava bilo namijenjeno inozemstvu (**0,20%**) i privatnome neprofitnom sektoru (**0,19%**).

Prema društveno-ekonomskim ciljevima, najviše sredstava državnog proračuna za IR u 2024. bilo je utrošeno za cilj Opće unapređenje znanja: IR financiran iz fondova visokih učilišta (53,15%). Slijedi cilj Opće unapređenje znanja: IR financiran iz drugih izvora (osim fondova visokih učilišta) s 32,57%, a najmanje sredstava bilo je utrošeno za cilj Istraživanje i iskorištavanje svemira (0,01%).

Planirana sredstva za IR iz državnog proračuna u 2025. (prema donesenom proračunu za 2025.) iznosila su 651 milijun eura, od čega je više od polovice sredstava (55,78%) planirano za cilj Opće unapređenje znanja: IR financiran iz fondova visokih učilišta.

G-1. UDIO DRŽAVNIH PRORAČUNSKIH SREDSTAVA ZA IR PREMA SEKTORIMA (STVARNI IZDACI) U 2024.

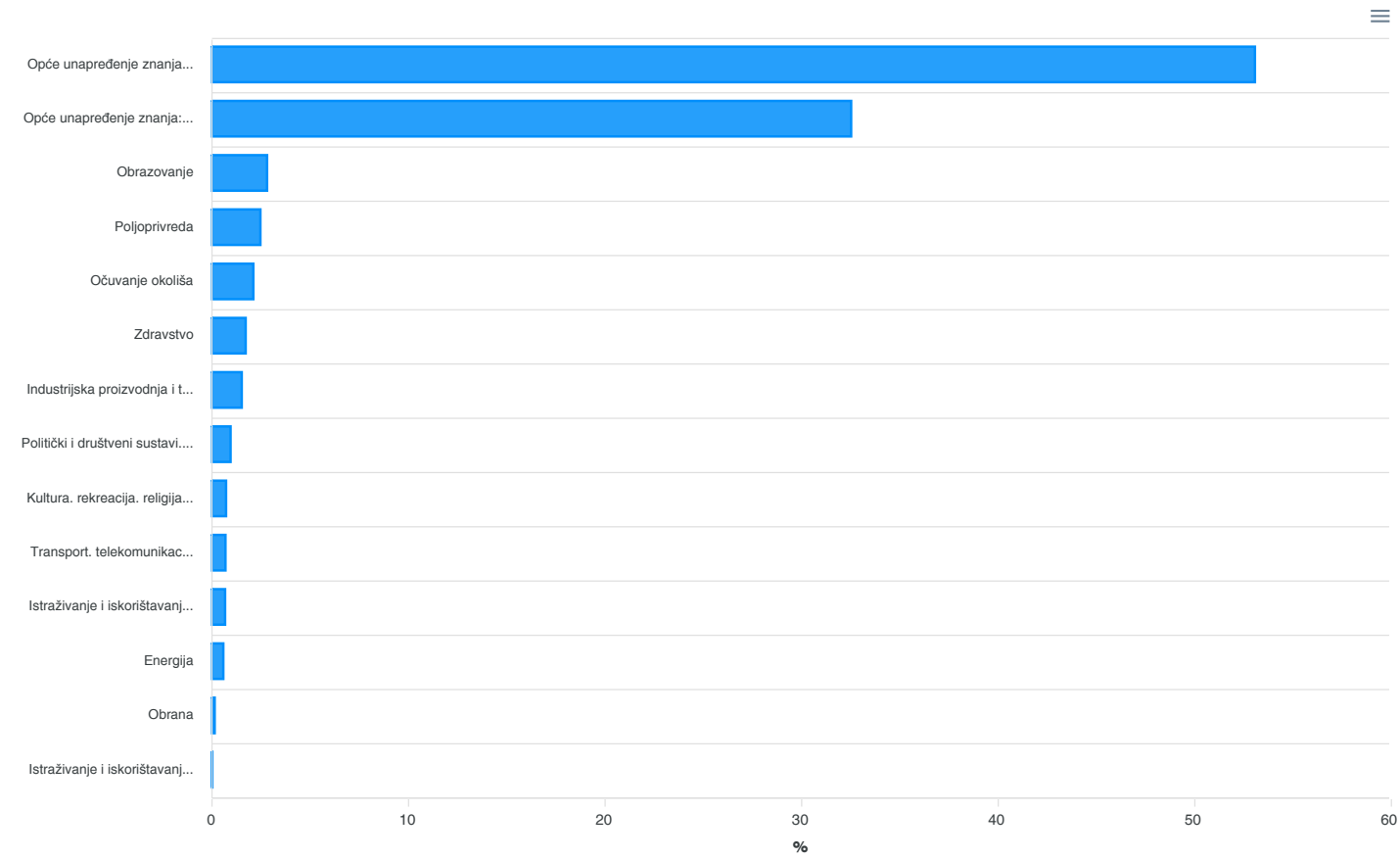
1. DRŽAVNA PRORAČUNSKA SREDSTVA ZA IR PREMA DRUŠTVENO-EKONOMSKIM CILJEVIMA I SEKTORIMA (STVARNI IZDACI) U 2024.

eur

	Ukupno	Poslovni sektor	Državni sektor	Visoko obrazovanje	Privatni neprofitni sektor	Inozemstvo
Ukupno	576 623 217 ¹⁾	2 437 542	176 636 580	395 280 754	1 098 393	1 169 948
Istraživanje i iskorištavanje Zemlje	3 777 332	195 889	2 355 086	1 225 097	1 260	-
Očuvanje okoliša	12 106 210	113 498	8 764 839	3 227 873	-	-
Istraživanje i iskorištavanje svemira	85 213	-	-	85 213	-	-
Transport, telekomunikacije i ostale infrastrukture	3 863 263	427 999	272 153	3 163 111	-	-
Energija	3 313 086	-	-	3 313 086	-	-
Industrijska proizvodnja i tehnologija	8 713 519	11 557	-	8 701 962	-	-
Zdravstvo	9 881 091	148 418	7 915 929	1 816 744	-	-
Poljoprivreda	14 187 564	-	13 264 907	922 657	-	-
Obrazovanje	16 166 900	108 145	5 376 440	10 682 315	-	-
Kultura, rekreacija, religija i masovni mediji	4 099 503	-	3 083 763	1 015 740	-	-
Politički i društveni sustavi, strukture i procesi	5 403 853	-	5 032 324	371 529	-	-
Opće unapređenje znanja: IR financiran iz fondova visokih učilišta	306 448 240	-	7 086 432	299 361 808	-	-
Prirodne znanosti	21 732 655	-	2 730 459	19 002 196	-	-
Tehničke znanosti	84 532 608	-	8 258	84 524 350	-	-
Biomedicina i zdravstvo	63 006 354	-	1 957 909	61 048 445	-	-
Biotehničke znanosti	22 078 487	-	478 394	21 600 093	-	-
Društvene znanosti	67 796 182	-	980 649	66 815 533	-	-
Humanističke znanosti	47 301 954	-	930 762	46 371 191	-	-
Opće unapređenje znanja: IR financiran iz drugih izvora (osim fondova visokih učilišta)	187 800 778	1 084 732	123 484 707	60 964 258	1 097 133	1 169 948
Prirodne znanosti	51 980 226	46 543	47 694 628	4 023 574	-	215 481
Tehničke znanosti	18 377 175	853 009	143 563	17 155 182	-	225 421
Biomedicina i zdravstvo	47 218 956	15 576	34 037 272	12 390 479	512 135	263 493
Biotehničke znanosti	12 890 281	57 358	8 367 410	4 383 985	-	81 528
Društvene znanosti	30 964 852	99 002	17 048 096	13 599 475	-	218 280
Humanističke znanosti	26 369 288	13 244	16 193 738	9 411 563	584 998	165 746
Obrana	776 665	347 304	-	429 361	-	-

1) Zbog izračuna Općeg unapređenja znanja upotrebom koeficijenata izvedenih iz istraživanja Istraživanje i razvoj, može doći do odstupanja zbrojeva.

G-2. UDIO DRŽAVNIH PRORAČUNSKIH SREDSTAVA ZA IR PREMA DRUŠTVENO-EKONOMSKIM CILJEVIMA U UKUPNIM DRŽAVNIM PRORAČUNSKIM SREDSTVIMA ZA IR (STVARNI IZDACI) U 2024.

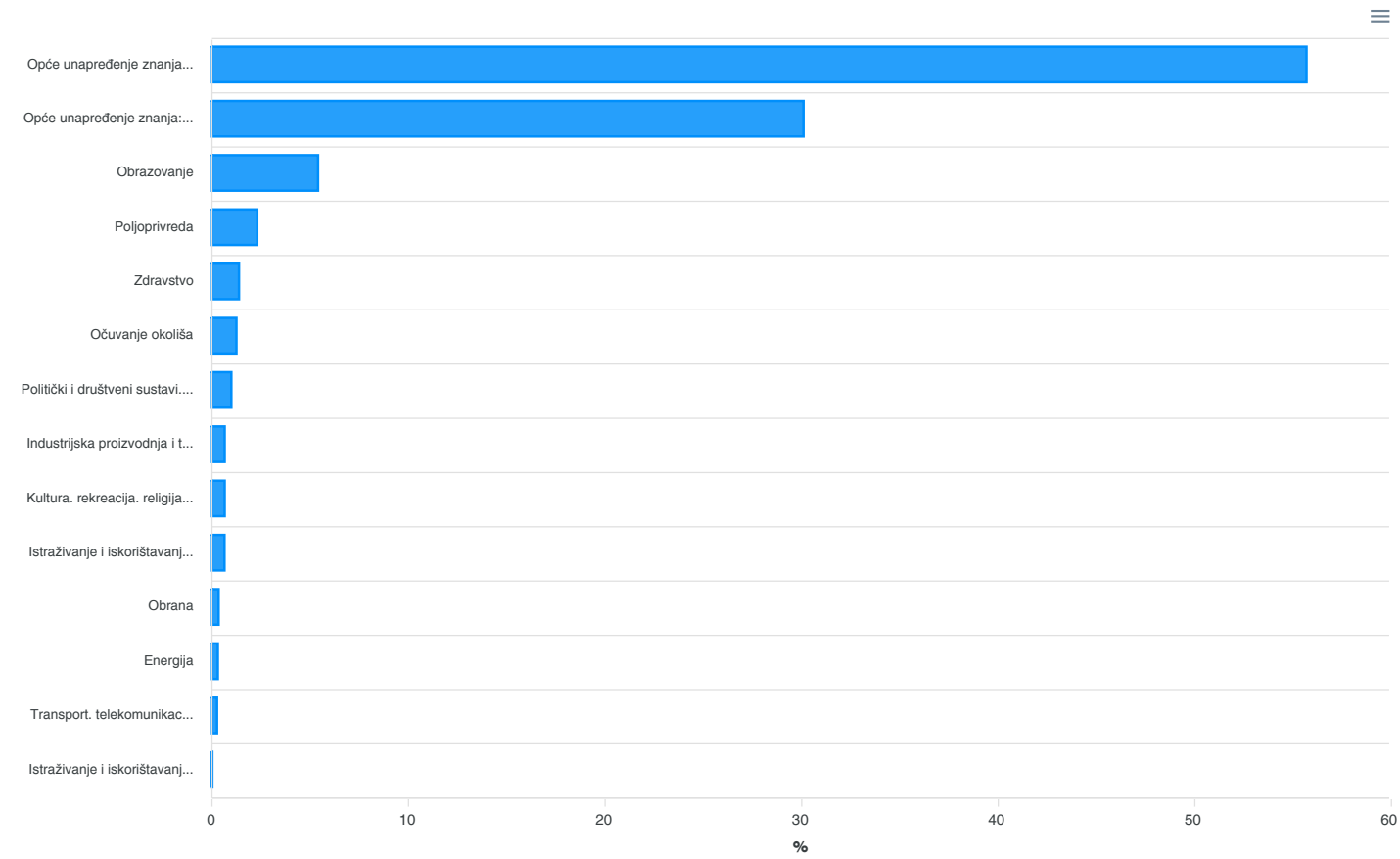

2. DRŽAVNA PRORAČUNSKA SREDSTVA ZA IR (DONESENI PRORAČUN ZA 2025.) PREMA DRUŠTVENO-EKONOMSKIM CILJEVIMA ZA 2025.

eur

	Ukupno
Ukupno	650 659 933
Istraživanje i iskorištavanje Zemlje	4 108 580
Očuvanje okoliša	8 104 334
Istraživanje i iskorištavanje svemira	41 546
Transport, telekomunikacije i ostale infrastrukture	1 605 942
Energija	1 882 985
Industrijska proizvodnja i tehnologija	4 159 298
Zdravstvo	8 916 303
Poljoprivreda	14 969 613
Obrazovanje	35 160 321
Kultura, rekreacija, religija i masovni mediji	4 179 227
Politički i društveni sustavi, strukture i procesi	6 348 749
Opće unapređenje znanja: IR financiran iz fondova visokih učilišta	362 955 280
Opće unapređenje znanja: IR financiran iz drugih izvora (osim fondova visokih učilišta)	196 085 005
Obrana	2 142 750

G-3. UDIO DRŽAVNIH PRORAČUNSKIH SREDSTAVA ZA IR PREMA DRUŠTVENO-EKONOMSKIM CILJEVIMA U UKUPNIM DRŽAVNIM PRORAČUNSKIM SREDSTVIMA ZA IR (DONESENI PRORAČUN ZA 2025.) U 2025.

3. UDIO DRŽAVNIH PRORAČUNSKIH SREDSTAVA ZA IR PREMA DRUŠTVENO-EKONOMSKIM CILJEVIMA U UKUPNIM DRŽAVNIM PRORAČUNSKIM SREDSTVIMA ZA IR ZA ZEMLJE EUROPSKE UNIJE I REPUBLIKU HRVATSKU U 2024.

%

	Istraživanje i iskorištavanje Zemlje	Očuvanje okoliša	Istraživanje i iskorištavanje svemira	Transport, telekomunikacije i ostale infrastrukture	Energija	Industrijska proizvodnja i tehnologija	Zdravstvo	Poljoprivreda	Obrazovanje	Kultura, rekreacija, religija i masovni mediji	Politički i društveni sustavi, strukture i procesi	Opće unapređenje znanja: IR financiran iz fondova visokih učilišta	Opće unapređenje znanja: IR financiran iz drugih izvora (osim fondova visokih učilišta)	Obrana
EU-27 ¹⁾	1,85	2,46	6,12	3,21	5,58	9,44	6,99	3,04	1,44	0,97	1,51	35,71	16,64	5,03
Hrvatska	1,78	2,72	0,04	0,58	0,57	3,02	5,00	1,66	4,85	0,60	1,36	59,08	18,60	0,14
Austrija	1,34	1,38	0,63	2,78	3,24	15,01	5,10	2,00	0,85	0,36	0,89	52,04	14,12	0,26
Belgija	1,63	0,74	7,53	0,45	2,76	32,67	2,00	1,88	0,30	1,29	2,67	18,82	25,67	1,57
Bugarska	10,58	0,58	1,18	4,35	0,80	4,22	2,12	19,87	0,98	1,18	1,68	12,65	39,36	0,44
Cipar	0,07	0,19	0,00	0,18	0,04	0,01	5,54	7,59	1,67	0,35	0,07	20,34	63,93	0,02
Češka	2,17	2,50	1,76	3,51	3,85	8,75	6,19	3,50	0,74	2,30	2,44	26,67	34,84	0,79
Danska	0,72	1,36	1,64	0,13	4,36	3,92	17,75	4,44	2,84	1,61	1,88	41,77	17,19	0,37
Estonija	1,28	1,11	0,00	0,17	0,04	18,35	1,14	3,95	0,10	2,44	0,84	15,12	53,06	2,40
Finska	0,83	8,63	1,75	0,96	4,63	8,58	5,83	3,68	0,11	0,45	2,06	32,96	27,51	2,01
Francuska	1,04	1,77	12,98	4,93	11,51	0,87	4,84	2,66	0,16	1,01	0,17	26,50	23,78	7,78
Grčka	1,40	2,86	1,57	5,68	1,22	15,61	12,60	3,81	0,78	7,48	5,39	37,04	3,02	1,56
Irska	1,32	2,18	3,20	0,58	2,56	12,66	5,80	9,69	4,43	1,03	1,10	23,77	31,69	0,00
Italija	6,68	3,26	14,46	1,49	3,32	8,27	11,89	2,02	2,87	0,89	2,91	40,17	1,18	0,58
Letonija	0,68	3,69	0,09	5,86	1,50	8,50	13,95	16,43	3,33	3,38	2,23	13,10	23,22	4,04
Litva	2,60	0,39	0,55	4,56	2,19	8,97	1,23	2,80	0,47	2,74	2,61	56,43	14,25	0,20
Luksemburg	0,01	1,69	13,82	1,20	0,04	21,74	16,63	0,11	0,06	0,29	2,49	27,28	14,33	0,29
Mađarska	0,76	2,93	11,11	14,45	6,43	5,68	13,15	3,58	7,97	1,66	1,31	0,28	27,19	3,49
Malta	2,64	0,20	0,46	0,77	2,40	3,92	3,38	2,26	5,26	0,56	16,31	61,84	...	0,00
Nizozemska	1,05	2,05	1,93	1,66	3,03	7,07	7,98	5,49	1,14	0,30	1,18	46,56	17,32	3,25
Njemačka	1,55	2,68	4,16	4,24	6,72	13,05	5,32	2,61	1,54	1,06	1,72	34,97	12,80	7,58
Poljska	0,09	0,51	0,33	0,33	0,26	0,74	2,26	0,20	0,37	0,20	0,17	52,58	32,12	9,84
Portugal	0,92	3,92	0,69	2,83	2,35	5,07	8,62	2,22	2,49	1,45	1,42	62,07	5,71	0,25
Rumunjska	2,17	5,02	15,31	1,28	1,64	29,82	1,12	5,07	0,08	0,05	0,27	5,52	30,13	2,50
Slovačka	2,14	3,53	1,71	1,78	1,11	7,52	8,18	1,46	2,46	3,96	1,78	42,40	19,70	2,27
Slovenija	1,76	3,56	0,30	1,45	3,25	9,78	8,43	4,86	1,16	1,45	2,53	24,99	32,45	4,01
Španjolska	0,94	2,88	6,02	2,51	2,39	8,92	12,10	5,76	2,45	0,52	0,98	30,86	19,60	4,04
Švedska	1,15	2,40	2,38	4,53	6,00	1,84	7,08	1,21	0,79	0,25	1,28	43,08	24,49	3,52

1) Podaci za zemlje Europske unije, osim za Bugarsku, Cipar, Dansku, Estoniju, Francusku, Letoniju, Maltu, Rumunjsku i Sloveniju, privremeni su. Podaci za Irsku procijenjeni su.
Izvor podataka: Eurostat (internetske stranice https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/gba_nabsfin07/default/table?lang=en)

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Svrha istraživanja

Ovim istraživanjem prikupljaju se podaci o izdvajanjima za IR iz državnog proračuna prema društveno-ekonomskim ciljevima, uključujući sve dotacije međunarodnim IR programima ili ustanovama u inozemstvu. Svrha istraživanja jest omogućiti praćenje istraživačko-razvojne politike države preko njezina financiranja aktivnosti IR-a. Za razliku od istraživanja nad organizacijama koje provode aktivnosti IR-a, ovo se istraživanje usredotočuje na organizacije koje financiraju aktivnosti IR-a.

Istraživanje je provedeno na temelju Zakona o službenoj statistici (NN, br. 25/20., 155/23. i 124/25. – ispr.). Pravna osnova Europske unije za provedbu istraživanja jest Odluka br. 1608/2003/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 22. srpnja 2003. o izradi i razvoju statistike Zajednice o znanosti i tehnologiji i Provedbena uredba Komisije (EU) br. 995/2012 od 26. listopada 2012. o utvrđivanju detaljnih pravila za provedbu Odluke br. 1608/2003/EZ.

Izvori podataka

Podaci su dobiveni statističkom obradom godišnjih izvještaja prikupljenih od proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna u 2025. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih (MZOM) popunilo je Godišnji izvještaj o proračunskim izdvajanjima za istraživanje i razvoj – obrazac PIIR-1, a ostala državna tijela Godišnji izvještaj o proračunskim izdvajanjima za istraživanje i razvoj – obrazac PIIR-2.

Prema Zakonu o službenoj statistici (NN, br. 25/20., 155/23. i 124/25. – ispr.), zajamčena je tajnost svih podataka koje izvještajne jedinice daju u obrascu. Prikupljeni podaci upotrebljavaju se isključivo za statističke svrhe i objavljuju u agregiranom obliku.

Obuhvat i usporedivost

Statističkim istraživanjem o proračunskim izdvajanjima za istraživanje i razvoj, 2024. – 2025. obuhvaćaju se proračunski i izvanproračunski korisnici državnog proračuna u Republici Hrvatskoj, tj. sva tijela koja su 2024. financirala, a u 2025. planirala financirati aktivnost IR-a. Podaci se temelje na stvarnim proračunskim izdacima za 2024. (svote efektivno isplaćene u tijeku godine) i donesenom proračunu za 2025. (svote koje je izglasao Hrvatski sabor prije rebalansa proračuna).

Priopćenje uključuje podatke o financijskim sredstvima koja je MZOM izravno uložio za svrhu IR-a u 2024. iz aktivnosti državnog proračuna Republike Hrvatske u nadležnosti Ministarstva te podatke koje su MZOM-u dostavile izvještajne jedinice. Priopćenje uključuje podatke vezane za ustanove iz sustava znanosti i visokog obrazovanja (visoka učilišta i javni znanstveni instituti).

Od listopada 2013. MZOM više ne financira znanstvenoistraživačke projekte (zProjekte). Financiranje istraživačkih projekata provodi Hrvatska zaklada za znanost (HRZZ) programom Istraživački projekt i ostalim programima, kao što su Uspostavni istraživački projekti.

Podaci objavljeni u ovom Priopćenju usporedivi su s podacima za prethodne godine, uključujući podatke za 2009. i 2010.

Istraživanje se provodi u skladu s međunarodno prihvaćenim standardom koji je postavio OECD i objavio u Priručniku Frascati 2015.

Definicije i objašnjenja

Definicije područja IR-a temelje se na međunarodnoj metodologiji – Priručniku Frascati 2015. (*Frascati Manual, 2015: Guidelines for Collecting and Reporting Data on Research and Experimental Development, The Measurement of Scientific, Technological and Innovation Activities*, izdavač: OECD, Pariz, 2015.).

Za promatranje raspodjele državnih proračunskih sredstava po društveno-ekonomskim ciljevima primijenjena je Nomenklatura za analizu i usporedbu znanstvenih programa i proračuna – NABS 2007, koja je povezana s Priručnikom Frascati. Ta nomenklatura u 13 kategorija opisuje društveno-ekonomske ciljeve, odnosno namjenu utrošenih sredstava za IR.

Istraživanje i razvoj jest kreativni sustavni stvaralački rad s ciljem uvećavanja količine znanja uključujući znanja o čovjeku, kulturi i društvu te osmišljavanje novih primjena dostupnog znanja. Da bi neka aktivnost bila IR, mora zadovoljiti pet kriterija. Aktivnost mora biti: originalna (nova), kreativna, neizvjesna, sustavna i prenosiva i/ili ponovo izvediva. Pojam IR obuhvaća tri vrste aktivnosti: temeljna, primijenjena i razvojna istraživanja.

Poslovni sektor obuhvaća poduzeća čija je glavna djelatnost proizvodnja roba i usluga za tržište po ekonomskoj cijeni. Poslovni sektor uključuje i javna poduzeća te neprofitne ustanove koje su usmjerene na tržište.

Državni sektor obuhvaća sve jedinice središnje i lokalne države, uključujući fondove socijalne sigurnosti, osim visokih učilišta, te sve neprofitne ustanove koje nisu usmjerene na tržište, a kontrolira ih država i nisu dio sektora visokog obrazovanja.

Privatni neprofitni sektor obuhvaća neprofitne ustanove koje pružaju netržišna dobra ili usluge kućanstvima, tj. široj javnosti, osim onih koje kontrolira i uglavnom financira država, a njihovo je osnovno obilježje da ne mogu biti izvor dohotka ili dobiti jedinicama koje ih kontroliraju.

Visoko obrazovanje obuhvaća sva visoka učilišta koja pružaju programe formalnoga tercijarnog obrazovanja bez obzira na izvor financiranja ili pravni status te sve istraživačke institute i centre čije su aktivnosti IR-a pod izravnom kontrolom ili kojima upravljaju ustanove tercijarnog obrazovanja.

Inozemstvo obuhvaća sve ustanove i pojedince koji se nalaze izvan političkih granica zemlje te sve međunarodne organizacije (osim poduzeća), uključujući objekte i postrojenja unutar granica zemlje.

Društveno-ekonomski cilj jesu osnovne namjene sredstava za IR koje je postavio OECD, a izražene su u 13 kategorija.

Kratice

BDP	bruto domaći proizvod
EU	Europska unija
Eurostat	Statistički ured Europske unije
EZ	Europska zajednica
IR	istraživanje i razvoj
NN	Narodne novine
OECD	Organizacija za ekonomsku suradnju i razvoj

Znakovi

-	nema pojave
...	ne raspolaže se podatkom
0,00	podatak je manji od 0,005 upotrijebljene mjerne jedinice

Objavljuje Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske, Zagreb, Ilica 3, p. p. 80.

Telefon: (+385 1) 48 06 111

Novinarski upiti: press@dzs.hr

Odgovorne osobe:

Milenka Primorac Čačić, načelnica Sektora poslovnih statistika

Lidija Brković, glavna ravnateljica

Priredile:

Matija Škegro Vdović, Vjera Duić i Blanka Munjin

MOLIMO KORISNIKE DA PRI KORIŠTENJU PODATAKA NAVEDU IZVOR.

Služba za odnose s korisnicima i zaštitu podataka

Informacije i korisnički zahtjevi

Telefon: (+385 1) 48 06 138, 48 06 154, 48 06 115

Elektronička pošta: stat.info@dzs.hr

Pretplata na publikacije

Telefon: (+385 1) 21 00 455

Elektronička pošta: prodaja@dzs.hr